

II 1924

Autentyczne wydarzenie
na kresach wschodnich

© ARCHIWUM WSCHODNIE

Pośród wzgórz falistych pod błękitem nieba,
Pośród pól rodzajnych o zapachu chleba
Gdzie strumieni strzegą stare wierzby płowe
Rozsiadło się małe miasteczko kresowe.
Żywot tam był skromny, pracowity znojnny,
Lud dobrego serca szczery bogobojny.
Piękna i pogodna była owa jesień
Gdy na to miasteczko spadł tragiczny wrzesień.
Nieszczęsna to data dzień siedemnastego
Wtargnęła watacha wojska czerwonego.
Ogłupiały setnie stalinowskich bojców
Niszczyły kulturę i dobytek ojców.
Na ludności polskiej niewinnej się mścili
Polaków na Sybir nocą wywozili.
A kiedy się wojna straszliwa skończyła
Część ludzi z katorgi do miasta wróciła.
Lecz jakżeś tu wszystko zostało zmienione
Kęsy wraz z miasteczkiem do Rosji włączone.
Powrócił z Syberii i ksiądz proboszcz stary,
Cny strażnik polskości, kościoła i wiary.
Cały był oddany ludowi i Bogu
Strzegł przed ateizmem polskich rodzin progu.
Lecz już postarzały, choroba złożony
Wiedział, że zostawi lud osierocony.
Dlatego serdeczne modły słał do Pana,
Wiedząc, że nie będzie tu więcej kapłana.
Aby Bóg zachował wśród ludu skarb wiary
Spuściznę po ojcach i obyczaj stary.
Przeczuł, że wnet umrze: dzieć się wola Boża.
Poprosił parafian do boleści łoża.
Słabym głosem rzecze: jam kapłan ostatni
Wy pozostaniecie jako owce w natni.
Nie będzie już dla was kapłańskie pociechy
Żakujcie win swoich odpuszczę wam grzechy.
Uklękli przy łożu, jak przed świętym progiem
„Ego ~~est~~ Absolvo” pojednał ich z Bogiem.
Za parę tygodni Wielkanoc nadchodzi
Już Ciało Pańskiego nikt wam nie nagodzi.
Przeto jeśli macie pszenny bochen chleba
Ja mocą kapłańską przemienię w chleb z nieba.
Przynioszły kobiety bochen pszenny biały
I do rąk kapłana na łożu podały.
Kapłan osłabiony i z wysiłku drąący
Bierze chleb do ręki prawie konający
I przez Boga nocą dane mu kapłańskie
Przemienia cudownie chleb na Ciało Pańskie.
Teraz w biały całun chleb święty owińcie
I w dzień Zmartwychwstania nabożnie spożyjcie.
Wszystkich błogosławił, dał im uścisk bratni
I skonał ten kapłan w miasteczku ostatni.
Chleb Święty z czią wielką w kościele schowano
Na Świętą Wielkanoc z tęsknotą czekano.
Nadeszła niedziela Święto Zmartwychwstania
Wierni do świątyni przyszli w czas świtania.
Miejsce przy ołtarzu bez kapłana puste
Wnieśli Chleb Pański, odwinęto chustę

Święty Chleb Żywota w pokorze uczcili
 W pusty konfesjonał smutno popatrzyli.
 Chcieli się spowiadać, lecz brakło kapłana
 Jakże przyjąć Ciało Najświętszego Pana.
 Modlą się serdecznie, w ten coś się wydarza
 Jeden z robotników idzie do ołtarza.
 W kufajce w walonkach, zwykły rab roboczy
 Bierze Krzyż z Chrystusem, po przez kościół kroczy
 Wstawia Krzyż bolesny do konfesjonału
 Mówi drżącym głosem do wiernych pomału.
 Nie mamy kapłana, a my grzeszne syny
 Klękniemy pod krzyżem i wyznajmy winy.
 Wszyscy z swych przewinień Bogu się kajali
 Głośno z wielką skruchą grzechy wyznawali.
 Za grzechy serdecznie Boga przeprosili
 Sami sobie pokutę srogą nałożyli.
 Potem szli przed ołtarz na paschę kapłańską
 Sami się karmili Ciałem i Krwią Pańską.
 To opowiadanie z kresów jest prawdziwe,
 Do dziś pośród starszych w pamięci jak żywe.
 Módlmy się gorąco do Zbawcy i Pana,
 By nam nie zabrakło w Ojczyźnie kapłana.

./.

/Opowiadanie zostało napisane/
 na podstawie listu jednego
 z wysiedlonych, którego
 fragment był zacytowany
 na kazaniu rekolekcyjnym,
 lecz bez podania nazwy
 miasteczka./

Nieludzka ziemia

„Któż może policzyć Polaków udrękę
 Za co ponosili cierpienie i mękę?
 Może taką księgę będą w niebie mieli
 Gdzie ból i udrękę notują Anieli.
 Jeśli będzie pełna łez i krwawych znaków,
 Rozdartych serc ludzkich: to księga Polaków.
 Ale przyjdzie kiedyś na ziemię sąd Boży.
 Sam Michał Archanioł tą księgę otworzy
 I będzie ją czytał, nic nie będzie zmieniał
 Syberyjskie piekło ujrzą pokolenia.
 Na wadze niebieskiej Bóg cierpienia zważy
 Wyrok sprawiedliwy wyda na zbrodniarzy.”

./.

/wyjatek z wiersza p.t.
 „Nieludzka ziemia”/
 1924 r.

Jan Frodyma

ul. Zwirki i Wigury 27.
 43-190 Mikołów

*Wspomnienie na upał
 w dniu 15 maja 1924 r.
 Jan Frodyma*